EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK

EESTI PANK

Hr Mihkel Oviir
Riigikontroll
Narva mnt 11
15013 TALLINN

Teie: 09.11.2006 nr OSI-2-5/06/92

Meie: 27.11.2006 nr 1.4-3.2/1596

Arvamus kontrolliaruande eelnõu kohta

Lugupeetud hr Oviir,

Riigikontrolli poolt 01.06.2006 – 09.11.2006 läbiviidud audit „Riigihangete teostamine Eesti Pangas" oli esmakordne riigihangete auditeerimine Eesti Pangas. Täname Riigikontrolli audiitoreid asjakohaste märkuste ja soovituste eest, mis aitavad meil riigihankeid edaspidi paremini korraldada.

Eesti Pank nõustub, et tagamaks kõikide riigihangete seaduses ettenähtud toimingute (näit deklaratsioonide esitamine) nõuetekohane täitmine, vajavad täiustamist Eesti Panga sisesed protseduurireeglid riigihangete läbiviimise korraldamise osas, samuti vajab mõningast parandamist hangete plaanimissüsteem.

Paljud Eesti Panga hanked tulenevad keskpanga kui raharingluse korraldaja erilist rolli kandva institutsiooni tegevuse eripäradest, sh eripärastest turvalisusnõuetest. Eesti Pank on korraldanud vastavalt riigihangete seadusele hankeid nii riigihangetena kui ka Eesti Panga hankejuhendi kohaselt.

Eesti Pank kaalub oma hangete puhul alati riigihanke läbiviimist, kuid vastavalt riigihangete seaduses sätestatud eranditele pole turvalisusnõuete täitmise tagamise vajaduse korral või keskpanga spetsiifiliste ülesannete täitmisega seotud hangete korral see alati võimalik. Küll aga on hangete läbiviimisel alati täpselt järgitud Eesti Panga hankejuhendit ning peetud kinni pakkujate võrdse kohtlemise ja majanduslikult soodsaima pakkumise valimise printsiibist.

Kinnitame, et Eesti Pank ei ole kunagi soovinud eirata riigihangete seaduse sätteid, samuti pole Eesti Pank teadlikult või pahatahtlikult jätnud korraldamata riigihanke-menetlusi.

Kontrolliaruandes välja toodud leidude osas esitame järgmised selgitused.

Estonia pst 13
15095 TALLINN
tel: 668 0719
faks: 668 0836
e-mail: info@epbe.ee
reg. nr: 74000174

EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK

Kontrolliaruande punkt 1 „Erandi rakendamine riigihangete teostamisel"

1.1. Sakala tn 6 büroohoone ehitustööd

Sakala tn 6 büroohoone rekonstrueerimisel otsustati kasutada riigihangete seaduse § 4 lõige 1 punktis 5[1] sätestatud erandit, kuna ehitis on seotud Eesti Panga turvalisuse ning konfidentsiaalsusnõuete täitmise tagamisega. Samale erandile toetuti ka nimetatud hoone projekteerimisel.

1.1.K[1] [...]

Tulenevalt vajadusest tagada Eesti Panga side- ja infotehnoloogiliste süsteemide ning sularahavedude logistika turvalisus otsustas Eesti Panga juhatus 29. juunil 2005.a. korraldada Sakala 6 hoone renoveerimisega seotud ehitustööde hanke lähtudes pangas kehtivast Eesti Panga hankejuhendist, kasutades kombineeritud pakkumismenetlust. Pakkumismenetlusest kutsuti osa võtma järgmised ehitustööde riigihangete tunnustatud pakkujad: Harju Ehitus AS, Merko Ehitus AS, Skanska EMV AS, Eesti Ehitus AS ja YIT Ehitus AS. Pakkumismenetluses osalesid Harju Ehitus AS, Eesti Ehitus AS ja Merko Ehitus AS. 5. septembril 2005 kuulutati Sakala 6 hoone ehitustööde hankemenetluse edukaks pakkumiseks AS Merko Ehitus pakkumine kui majanduslikult kõige soodsam pakkumine.

1.2. Windoor AS

Riigikontrolli väide, et turvaklaas on tavaline toode, olgugi, et raskestipurustatav, on tõsi. Kuid põhjus, miks ei korraldatud riigihanget, tuleneb asjaolust, et turvaklaaside paigaldamisega (koos vanade akende demonteerimisega) oli seotud hulk riske just paigaldamisperioodil. Kuigi Eesti Panga turvasüsteemid oma kogumis (meeskond, valve- ja häiresüsteemid jne) olid akende paigaldamise ajal erilises valvelolekus, oli turvarisk Eesti Panga hoone ja sellega seotud kogu kompleksi osas tööde käigus siiski oluliselt suurenenud. Olles hinnanud kõiki kaasnevaid riske ja tulenevalt riigihangete seaduse § 4 lõige 1 punktist 5[1], ei pidanud Eesti Pank võimalikuks anda avatud pakkumismenetluse käigus avalikkusele teada, kus, millal ja kuidas klaase akendel vahetama asutakse.

1.3. Alarmtec AS

Tulenevalt keskpankade füüsilise turvalisuse juhendist (Reference Manual on Physical Security of Real Estate for Central Banks) on keskpanga turvariskide maandamise üheks oluliseks osaks hoonesse saabuva posti põhjalik kontroll. Eesti Pank on veendunud, et turvalisuse huvides peab olema piiratud teave, milliste tehniliste võimalustega on posti kontrollimisseade keskpangas. Seega lähtus Eesti Pank nimetatud hanke läbiviimisel riigihangete seaduse § 4 lõige 1 punktist 5[1].

[1] Punkt 1.1.K on konfidentsiaalne, kuna sisaldab informatsiooni, mis on seotud Eesti Panga turvalisuse ja avaldamisele mittekuuluva teabega

EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK

1.4. Luisa Tõlkebüroo OÜ

Tulenevalt riigihangete seaduse § 4 lõige 1 punktist 5^1 viidi Euroopa Keskpanga kuubülletääni eestindamise, toimetamise ja küljendamise hange läbi järgides Eesti Panga hankejuhendit. Arvestades rahasüsteemi toimimist puudutava teabe jagamise olulisust stabiilse ja toimiva raharingluse korraldamisel, on Eesti rahasüsteemi puudutava teabe avaldamise kohustus pandud keskpangale Eesti seadustega ja eurosüsteemi toimimist puudutava eestindatud teabe jagamise kohustus EL õigusaktidega.

Kontrolliaruande punkt 2 „Pakkumismenetluste korraldamine"

2.1. Standard AS

Täiendavalt osteti Sakala 4/6 büroohoonesse mööblit eri aegadel vastavalt vajadusele, sest alles pärast sissekolimist ilmnesid paljudel töökohtadel lisamööbli- ja ümberkujundamisvajadused. 2004. aastal ega ka 2005. aastal tehtud ost riigihanke kohustuslikkuse piirmäära ei ületanud.

2.2.1. Rovico Büroo OÜ

Ükski CPV-klassifikaatoris, mis on ainus olemasolev alus kaupade ja teenuste klassifitseerimiseks, toodud ning Rovico Büroo OÜ-lt hangitud tootegrupp ei ületa riigihanke kohustuslikkuse piirmäära. Rovico Büroo OÜ võitis Eesti Panga hankejuhendi järgi korraldatud konkursi.

Küll on Eesti Panga kulud koopiapaberile piirmäärast suuremad ja seetõttu toimus ka avaliku pakkumismenetlusega hankekonkurss, mille võitis Infotark AS.

2.2.3. Elion Ettevõtted AS ja EMT AS

Eesti Pank on vaadelnud sideteenuste kulu tervikuna (mitte fikseeritud telefonisideteenuse ja mobiiltelefoniside kulusid eraldi) ning püüdnud leida muutuval turul pidevalt soodsaimat lahendust.

Sideteenuste puhul on lisaks hinnale väga oluline ka teenuse kvaliteet (mobiilside puhul leviala). Numbriülekanduvus rakendus alles aastal 2005, mis ei võimaldanud varasemalt telefonisideteenuste hinna samavõrd paindlikku minimeerimist. Kõiki neid asjaolusid arvestades ei ole avaliku riigihanke korraldamine seni osutunud otstarbekaks.

Käesoleval hetkel on Eesti Panga telefonisidesüsteemid ühendatud kolme operaatori võrguga (EMT, Elion, Viatel). EMT ja Elioni puhul on kasutusel ka nn. virtuaalvõrk, mis võimaldab lühinumbritega luua ühendusi tavahindadest tunduvalt soodsamalt. Samadel alustel ja tingimustel teenust ei paku Eestis hetkel üksi teine pakkuja.

Operaatorit Viatel kasutame fikseeritud telefonisideteenuste tarbimisel paralleelselt Elioniga, st üks välisühendustest on Elionist, üks Viatelist. Sisenevad, samuti, sõltuvalt minutihinnast, osa väljuvatest kõnedest ja virtuaalvõrgu kõned liiguvad üle Elioni ühendusliini ning osa väljuvatest kõnedest, mille minutihind on soodsam Elioni hinnast, üle Viateli ühenduse.

2.3. Poniard AS, MAX 123 AS, Cell Network AS

Ükski CPV-klassifikaatoris, mis on ainus olemasolev alus kaupade ja teenuste klassifitseerimiseks, toodud tootegrupp ei ületa riigihangete seaduses sätestatud piirmäära. Samuti on vajalike tarvikute ostuvajadus väga ebatäpselt prognoositav, mistõttu ühe koondhanke tegemine on majandsulikult kulukam. Ebatäpsusest tulenevate liigsete laovarude soetamine Eesti Panka oleks aga tänu täiendavale majanduslikule kulule ja IT varude kiirele moraalsele vananemisele ilmselgelt ebaotstarbekas.

Eesti Pank kinnitab, et Riigikontrolli poolt Eesti Panga presidendile tehtud ettepanekute, mis on seotud edaspidiste hangete korraldamise protseduuride ja reeglistike täiustamisega, läbivaatamiseks, hindamiseks ja rakendamise aluste väljatöötamiseks on kavas moodustada vastav töörühm.

Lugupidamisega

Andres Lipstok
president

EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK